

Recenze Book Reviews

Kybernetika, Vol. 8 (1972), No. 3, 268--270

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/125765>

Terms of use:

© Institute of Information Theory and Automation AS CR, 1972

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library*
<http://project.dml.cz>

J. MARTIN, A. R. D. NORMAN

The Computerized Society

*(Počítače a spoločnosť)*Prentice Hall, Englewood Cliffs 1970.
Strán XII + 560, cena nie je uvedená.

Publikácia sa zaoberá vplyvom počítačov na spoločnosť v budúcich pätnástich rokoch. Masové rozšírenie počítačov ovplyvní život každého jednotlivca a bolo by nerozumné spoliehať sa v tejto oblasti na živelný rozvoj. Mohli by sme sa dostať do ešte väčších ťažkostí ako dnes máme napr.: s automobilovou dopravou v európskych mestách.

Kniha má tri časti: v prvej sa rozoberá súčasný búrlivý rozvoj a využitie počítačov, druhá nazvaná poplach je venovaná záporným javom éry počítačov a v poslednej sa navrhujú ochranné opatrenia.

V prvej časti sa popisuje technologický vývoj počítačov, najmä terminály, telekomunikačné zariadenia, banky údajov a pod. Osobitná kapitola je venovaná spolupráci človeka s počítačom, najmä v armáde a v priemysle. V ďalších kapitolách sa rozoberajú aplikácie vo finančnej sfére, u polície a v súdnictve, v školstve a tiež pre potreby domácnosti. Počítače sa využívajú aj v sfére podnikového i nadpodnikového riadenia, v lekárstve, pri riadení cestnej dopravy, vo verejnej a štátnej správe.

Druhá časť rozoberá otázky zneužitia údajov osúkromných záležitostiach v súvislosti s budovaním veľkých informačných systémov, chybné práce počítačov, zneužitia informácií politickou mocou, zmeny na trhu pracovnej sily a pod.

V tretej časti sa poukazuje na nutnosť predvídať účinky počítačov na spoločnosť. Ide najmä o zmeny v oblasti výchovy (nutnosť neustáleho doškolenia — „polčas rozpadu“ starých poznatkov sa stále skracuje), ochranu údajov v počítačoch pred zneužitím, potrebu kontroly práce počítačov a systémového prístupu v celej tejto oblasti.

Posledná kapitola venovaná svetu budúcnosti zvyčajne potrebu usmernenia rýchlych

zmení technológií v prospech ľudskej spoločnosti.

Celkovo možno povedať, že ide o publikáciu zameranú na širší okruh čitateľov, ktorá vymedzuje v hlavných rysoch dôsledky búrlivého rozvoja počítačov na ľudskú spoločnosť v najbližšom období. Pre odborníkov v oblasti počítačov sú uvádzané trendy vývoja technológií i aplikácie zaiste známe, avšak pre odborníka i laika sú cenné práve konkrétne príklady využitia počítačov v USA v rôznych oblastiach života. Na druhej strane treba zdôrazniť, že nejde tu o nejaký sociologický rozbor vplyvu počítačov a autori sa uspokojujú len s vonkajším popisom, ktorý je doplnený výbornými ilustráciami.

Michal Striženeč

JEAN-LOUIS KRIVINE

Introduction to Axiomatic Set Theory

(Úvod do axiomatickej teórie množín)

D. Reidel Publishing Company, Dordrecht 1971.

Stran VI + 98, cena Dfl. 28.—.

Anglickým prekladom pôvodne francouzské Krivinovy *Théorie axiomatique des ensembles* (přeložil D. Miller) se stává tato sympatická knížka přístupnou již dosti širokému okruhu čtenářů. Je nevelká svým rozsahem, avšak díky zhuštěnému výkladu a neobyčejně úspornému autorově slohu se v ní dostává místa takřka všem problémům v axiomatické teorii množin, které je dnes už možno nazvat klasickými. Jak už sám název naznačuje, tato publikace je úvodem a to hned ve dvou ohledech. Předně, je přístupná každému, kdo je jen trochu obeznámen s fundamentálními pojmy logiky (jako predikát, formule, teorie, model apod.) a nepředpokládá znalost komplikovanějších teorémů a metod matematické logiky i když jejich případná znalost čtení bezesporu značně usnad-

Další skupina referátů shrnuje a popisuje problematiku zobrazování prostoru (třidimenzionální zobrazovací zařízení), možnosti dosažení prostorového vjemu atd.

Pátá skupina zahrnuje příspěvky s problematikou ryze technickou. Jde zejména o použití obrazovek, TV systémů, kapacity přenosových kanálů. Dále to jsou příspěvky o speciálních paměťových obrazovkách pro zobrazování a hodnocení výhodnosti použití některých principů a další otázky, které mají s konstrukcí displejů souvislost.

K šesté skupině můžeme přiřadit referáty, které jsou věnovány displejům s diodami emitujícími světlo, luminiscenčními vrstvami, dále použití výboje v plynech, zejména v maticových displejích apod. a příspěvky s problematikou buzení maticových displejů.

Poslední sedmou skupinu tvoří příspěvky s popisem řešení konkrétních úkolů v řízení složitých systémů s použitím displejů, jako je řízení velkých průmyslových celků, elektráren a jiných soustav, kde význam displeje závisí na zvoleném řešení, dále aplikace zobrazovacích zařízení v technické projekci, analýze sítí a obvodů, při manipulaci s ručně psanými grafickými daty — vstup pomocí světelného pera a podobně.

Závěrem je třeba říci, že při dobré grafické úrovni sborníku zachycují příspěvky v něm obsažené poměrně širokou škálu problémů, které jsou spojeny se zobrazováním a společně s informacemi, jež je možno získat z periodické literatury, dávají dobrý přehled o současném stavu v problematice displejů.

Karel Bursa